C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.4r-681/2024 *Instanţa de fond*: Judecătoria Ungheni
Judecător Morari Angela

=

D E C I Z I E
în numele Legii

31 octombrie 2024 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

În componenţa :

Preşedintele şedinţei, judecătorul Ghenadie Liulca
Judecători Oleg Moraru, Viorel Pușcaș

a judecat în *şedinţă de judecată* **în lipsa participanților la proces** în ***ordine de recurs***, *recursul* ***agentului constatator al IP Nisporeni, Zestrea Constantin***, declarat împotriva ***hotărîrii Judecătoriei Ungheni din 20.07.2023***, în privinţa lui **Batîr Ion**, *dom. r-nul Nisporeni, satul Selişte.*

Termenul examinării cauzei fiind:

1.***În prima instanță***: 05.01.2022- 20.07.2023.

2.***În instanța de recurs***: 14.08.2024-31.10.2024.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ţinînd cont de argumentele recursului, materialele cauzei și prevederile legale, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Prin ***hotărîrea Judecătoriei Ungheni din 20.07.2023*** s-a admis contestația depusă de contravenientul Batîr Ion.

S-a declarat nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05 353416 din 07 decembrie 2021, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Nisporeni, Litviniuc Ion, în privința lui Batîr Ion pentru comiterea contravenției prevăzute de art.78 alin.(1) Cod contravențional şi deciziei de sancționare contravenţională cu amendă în mărime de 15 unități convenționale, cu încetarea procesului contravenţional.

Nefiind de acord cu hotărîrea menționată, ***agentul constatator*** **Zestra Constantin** a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea totală a hotărîrii din 20.07.2023, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța ierarhic superioară.

În recurs ***recurentul*** a motivat, că consideră hotărîrea nefondată, deoarece instanța de fond nu a examinat obiectiv procesul contravențional.

Recurentul face referire la faptul, că agentul constatator just a calificat situaţia produsă şi i-a imputat lui Batîr Ion comiterea contravenţiei sus indicate.

Prin urmare, culpa lui Batîr Ion în comiterea contravenţiei prevăzute de art.78 alin.(1) Cod contravenţional, este dovedită pe deplin.

Menționează, că instanţa de judecată nu a ţinut cont de toate circumstanţele şi pripit a conchis că materialul probatoriu pus la dispoziţie de către Batîr Ion, şi anume, depoziţiile martorilor Căciun Gheorghii, Adam Ion, Lazări Dumitru, Ciortan Teodor au o greutate mai mare ca depoziţiile victimei Cataraga Ion şi a raportului de constatare medico legală nr.202024P0359 din 23.11.2020, or, instanţa nu a dat o apreciere din punct de vedere al pertinenţei şi concludenţii probelor anexate de către agentul constatator.

Este de părerea, că instanţa de judecată nu a dat o apreciere tuturor probelor prezentate la materialele dosarului.

Procedura de înștiințare în instanța de recurs, prevăzută la art.471 Cod contravențional, referitor la fixarea termenului de examinare, examinarea fără prezența părților la proces și dreptul de a depune referință, a fost executată.

Referințe nu au parvenit.

Verificând legalitatea hotărîrii recurate şi temeinicia cerinţelor formulate de recurent în raport cu materialele cauzei contravenţionale, Colegiul penal în corespundere cu art.473 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod contravenţional, conchide necesitatea admiterii recursului ca fiind fondat, casarea soluţiei instanţei de fond și remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Colegiul penal consideră, că ***agentul constatator*** **Zestrea Constantin** a depus în termen recursul și acesta este fondat.

Colegiul penal reține, că prin ***art.394 alin.(4) Cod contravențional*** se menționează, că *judecarea cauzei în şedinţă judiciară va fi argumentată şi efectuată cu respectarea tuturor regulilor de procedură judiciară.*

Potrivit ***art.458 alin.(1) Cod contravențional***, e*xaminînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.*

Conform **art.462 alin.(1) Cod contravențional**, *hotărîrea judecătorească va fi legală, întemeiată şi motivată*.

Cu referință la prevederile legale enunțate, Colegiul penal menționează, că judecarea cauzei v-a fi argumentată, potrivit normelor de procedură contravențională și cu stabilirea tuturor aspectelor pentru soluționarea justă a cazului, în urmă căruia

Probele prezentate de părți n-au fost apreciate și verificate complet, sub toate aspectele şi în mod obiectiv din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Colegiul penal constată, că instanţa de fond la examinarea cauzei contravenționale în privința lui Batîr Ion nu a respectat normele procesuale şi nu a ţinut cont de problemele ce urmează a fi rezolvate la adoptarea hotărârii contravenționale, de asemenea instanţa de fond nu a verificat şi nu a stabilit cu certitudine toate circumstanțele ce au importanță pentru justa soluționare a cauzei, iar motivarea soluției adoptate nu corespunde părții dispozitive a hotărârii pronunțate.

Actele cauzei contravenționale denotă faptul, că la data de 07.12.2021, de către agentul constatator Litviniuc Ion, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în privința lui Batîr Ion și emisă decizie de sancționare în baza art.78 alin.(1) Cod Contravențional.

Așadar, agentul constatator a stabilit, că la data de 20 noiembrie 2020 în jurul orelor 15:00 în strada satului Selişte, r-nul Nisporeni, l-a agresat fizic pe Cataraga Ion, cauzându-i vătămări corporale neînsemnate, prezentând probe la procesul-verbal cu privire la contravenție.

Colegiul penal reține, că instanța de fond în partea descriptivă a hotărîrii a motivat două temeiuri: expirarea termenului de prescripție și lipsa faptului contravenției, pe când în dispozitiv a declarat nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare.

În așa circumstanțe, partea motivată a hotărîrii nu corespunde cu dispozitivul.

Mai mult, instanța de fond nu a apreciat probele prezentate de părți la justa valoare, reținând aici întemeiate argumentele din recurs.

Așadar, temeiul de drept pentru casarea deciziei judecătorești fiind cel stipulat la **art.466 lit.d) Cod contravențional**, *Hotărîrile judecătoreşti contravenţionale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: d) hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia ori motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărîrii redactate nu corespunde dispozitivului pronunţat după deliberare;*.

În fapt, Colegiul penal reține caracterul neargumentat și nemotivat a hotărârii adoptate, deși se face referire la nulitatea procesului contravențional, totodată instanța de fond se expune asupra vinovăției contravenientului, expirarea termenului de prescripție, lipsa probelor, ceia ce ar însemna o motivare dublă.

Astfel, o instanță de judecată nu poate să se pronunțe simultan asupra nulității unui proces-verbal de contravenție, asupra vinovăției contravenientului cu expirarea termenului de prescripție și lipsa faptului contravenției.

Dacă instanța de judecată constată, că procesul-verbal este nul, aceasta înseamnă că nu există temei legal pentru a considera contravenientul vinovat, iar astfel nu ar trebui să existe o decizie de culpă. Și nici o decizie de lipsă a faptului contravenției nu poate exista.

Această situație a generat o confuzie și poate fi considerată o eroare judiciară.

În general, instanța de judecată ar trebui să decidă mai întâi asupra valabilității actului, în acest caz, procesul-verbal cu privire la contravenție, înainte de a se pronunța asupra fondului cauzei contravenționale.

În jurisprudența sa CtEDO a precizat, că motivarea unei hotărâri nu este o problemă de volum, ci una de esenţă, de conţinut, urmând a fi clară, concisă şi concretă, în concordanţă cu probele şi actele din dosar, asigurând o garanţie pentru părţi în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, precum şi singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a se putea exercita controlul judiciar, circumscriindu-se astfel noțiunii de proces echitabil în condițiile prevăzute de art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului. Or, în mod necesar, o hotărâre judecătorească trebuie să cuprindă în motivarea sa argumentele pro şi contra care au format, în fapt şi de drept, convingerea instanței cu privire la soluția pronunțată, argumente care, în mod necesar, trebuie să se raporteze, pe de o parte, la susținerile şi părerile părţilor, iar, pe de altă parte, la dispozițiile legale aplicabile cazului din speţă.

Respectiv, constituind elementul esențial al unei hotărâri judecătorești, motivarea ei, este o puternică garanţie a imparțialității judecătorului şi a calităţii actului de justiţie, precum şi o premisă a exercitării corespunzătoare de către instanţa superioară a atribuţiilor de control judiciar de legalitate şi temeinicie. Obligativitatea motivării hotărârilor judecătorești constituie o condiţie a procesului echitabil în sensul art.6 alin.(1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale.

Pe când în speță, motivarea dublă a hotărârii adoptate pe caz și dispozitivul diferit de motivare, afectează grav dreptul contravenientei la un proces echitabil.

Respectiv, în speța dedusă judecății, Colegiul penal conchide examinarea superficială și neobiectivă a cazului, cu adoptarea unui verdict judiciar neargumentat și nemotivat, ceea ce afectează calitatea lucrului judecat.

Instanța de recurs reiterează, că obligația de motivare a hotărârilor judecătorești face parte din setul de garanții stabilit pentru existenta unui proces echitabil.

Subsecvent celor enunțate, având în vedere faptul că instanța de fond nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a cauzei nu poate fi corectată în instanţa de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a cauzei contravenționale la rejudecare în prima instanță.

Pe temeiurile expuse, Colegiul penal consideră necesar casarea hotărârii atacate, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată, pe parcursul căreia urmează a fi lichidate neajunsurile expuse în prezenta decizie, dispunându-se cercetarea obiectivă și multilaterală a cazului, cu pronunțarea unei soluții motivate și bazată pe împrejurările de fapt și aspectele de drept a cauzei.

La rejudecarea cauzei urmează să țină cont de cele relatate mai sus, totodată să fie examinată cauza în corespundere cu prevederile legii contravenționale privind judecarea cauzei contravenționale în instanță, să fie rezolvate problemele necesare pentru adoptarea hotărârii, inclusiv cele indicate de instanța de recurs, cu emiterea unei hotărâri legale și întemeiate.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.(2) lit.c) și art.474 Cod Contravenţional, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul ***agentului constatator al IP Nisporeni,*** **Zestrea Constantin**, declarat împotriva ***hotărîrii Judecătoriei Ungheni din 20.07.2023***, în privinţa lui **Batîr Ion** *în baza art.78 alin.(1) Cod contravenţional*, se admite ca fiind fondat, cu casarea hotărîrii și remiterea cauzei la rejudecarea în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei: Ghenadie Liulca

Judecător: Oleg Moraru

Judecător: Viorel Pușcaș